

Inhoudelijke en financiële rapportage 2017

Mei 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
Missie en doelen	3
2. Ontwikkelingen en resultaten	3
2.1 Lobby resultaten	3
2.2. Ontwikkelingen MVO Platform	7
3. Financieel overzicht	8
Bijlage I Lijst deelnemende organisaties 2016	10

Acroniemen

ACM	Autoriteit Consument en Markt
BuHa-Os	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
EZ	Economische Zaken
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NAP	Nationaal Actieplan voor de implementatie van de UNGP'S
OESO-richtlijnen	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling MVO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen
SER	Sociaal Economische Raad
UNGP's	United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights

1. Inleiding

Missie en doelen

Ook in 2017 was de overkoepelende missie van het MVO Platform¹: *Bedrijven nemen over de hele keten verantwoordelijkheid voor de effecten van hun activiteiten op sociaal mensenrechten-, ecologisch en economisch gebied, leggen daarover verantwoording af en gaan de dialoog aan met belanghebbenden.* Het MVO Platform stelt zich twee doelen om hieraan bij te dragen:

1. Een sterk maatschappelijk middenveld

Platformdeelnemers versterken hun invloed op bedrijven, zowel individueel als gezamenlijk. Het MVO Platform stimuleert informatie-uitwisseling en opbouw van kennis door MVO Platformvergaderingen, thematische werkgroepen en het organiseren van workshops. De visie en standpunten van het MVO Platform worden onder andere uitgedragen in de dialoog met bedrijven en organisaties en bij de debatten georganiseerd door het MVO Platform.

2. De Nederlandse overheid vervult een krachtige rol

De Nederlandse overheid vervult een krachtige rol, ook in de internationale context, door enerzijds maatschappelijk verantwoord ondernemen ambitieus te stimuleren, en anderzijds het door regulering mogelijk te maken dat bedrijven ter verantwoording geroepen kunnen worden. Het MVO Platform voert gezamenlijk (lobby)activiteiten uit richting de Nederlandse overheid.

2. Ontwikkelingen en resultaten

Dit hoofdstuk zet de resultaten en ontwikkelingen van het MVO Platform uiteen. In de eerste paragraaf gaan we in op de politieke ontwikkelingen en lobby resultaten en in de tweede paragraaf gaan we in op de resultaten binnen het MVO Platform.

2.1 Lobby resultaten

Verkiezingscontext en nieuwe regering

In 2017 stond de lobby grotendeels in het teken van de verkiezingscontext.

Het jaar begon met de lancering van de [MVO-kieswijzer](#). Het MVO Platform geeft daarin een oordeel over de voornemens die politieke partijen in hun programma's hebben staan ten aanzien van het MVO-beleid. De scores genereerden dialoog met zeven politieke partijen en in een paar gevallen leidde dit ook tot een aanpassing van het publiek beschikbare standpunten. De kieswijzer is (in de periode rond de verkiezingen door 16.000 geïnteresseerden bezocht en opgenomen in publicaties over 'gespecialiseerde kieswijzers in media. (Onder andere [RTL nieuws](#), [De Volkskrant](#), [Duurzaamondernemen.nl](#), [MVO Nederland](#), [Oneworld](#) en het [Reformatorisch Dagblad](#), gaven publiciteit aan de MVO Kieswijzer. En natuurlijk werd de MVO Kieswijzer ook door onze leden onder de aandacht gebracht via websites, nieuwsbrieven en social media. Ook enkele politici (van partijen die hoog scoorde) twitterde erover.

Na de campagne periode en verkiezingen in maart, volgende een periode met een demissionair kabinet en minister, maar met een nieuwe Kamer. Na de verkiezingen bleek dat er voor alle partijen,

¹ Uit strategieplan 2016-2020

met uitzondering van de ChristenUnie, nieuwe woordvoerders voor MVO aantraden (sommige partijen wisselden later nogmaals van woordvoerder). Na de verkiezingen heeft het MVO Platform met veel Kamerleden kennismakingsgesprekken gevoerd en er is één “masterclass” georganiseerd om Kamerleden bij te praten over de MVO-richtlijnen en de hoofdlijnen van het beleid.

Eind oktober trad een regering aan waarmee de Kamer in 2017 slechts beperkt over MVO-beleid gesproken heeft. Uit het nieuwe regeerakkoord viel te lezen dat de IMVO-convenanten zouden worden voortgezet en dat over 2 jaar wordt bekeken of, en zo ja welke dwingende maatregelen genomen zouden worden. Minister Sigrid Kaag (D66) werd aangesteld als nieuwe Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en helaas is het in 2017 nog niet gelukt om een afspraak met de nieuwe minister te maken. De duidelijkheid over de nieuwe koers zal dus pas in 2018 ontstaan.

IMVO-convenanten

In 2017 continueerde het MVO Platform haar werk rondom de IMVO-convenanten en had hierbij diverse rollen. Een politieke rol, het ondersteunen van maatschappelijke organisaties die bij de IMVO-convenanten betrokken zijn en de rol van gesprekspartner met BZ en de SER.

Ondersteuning maatschappelijke organisaties

De financiële ondersteuning die het MVO Platform al in 2016 van het BuHa-OS ontving, voor haar ondersteunende rol van maatschappelijke organisaties en vakbonden die bij de convenants onderhandelingen betrokken zijn, werd in 2017 voortgezet. De ondersteuning van het MVO Platform was zowel sectorspecifiek als overkoepelend en bestond uit het volgende:

- Permanent houden van overzicht op voortgang en kwaliteit van de processen in de 13 risicosectoren (en relevante sub-sectoren) vanuit het perspectief van de maatschappelijke organisaties;
- Signaleren van kansen, dilemma's, geleerde lessen, hiaten of duplicatie's in lopende processen;
- Verbinden van betrokken organisaties per sector en sector overstijgend;
- Stimuleren en coördineren van leren, kennisuitwisseling en capaciteitsopbouw. Dit zowel tussen ngo's en vakbonden onderling als met behulp van externe expertise.

Over de specifieke activiteiten en de behaalde resultaten vanuit deze rol is apart gerapporteerd.

IMVO-convenantenbeleid

Door het bijeenbrengen van ervaringen van onderhandelaars in diverse convenantstrajecten werd wederom input geleverd aan de Tweede Kamer, o.a. met een lobbybrief en inbreng in een Ronde Tafel (feb). Er werd één debat over IMVO (31 mei) gevoerd door nieuwe Kamer dat voornamelijk over convenanten ging en informatief was, vanwege de demissionaire periode. Na de verkiezingen was het enige tijd onduidelijk of en hoe het IMVO-convenantenbeleid voortgezet zou worden.

Het regeerakkoord bood enige duidelijkheid: continuering van het beleid en een evaluatie na twee jaar. De IMVO-convenanten kwamen ook ter sprake in veel andere debatten en de begrotingsbehandeling. De visie van het maatschappelijk middenveld had invloed: Kamerleden namen een kritische houding aan en baseerden zich vaak op informatie aangedragen door het MVO Platform. Dit leidde tot veel erkenning dat het niet zo loopt als zou moeten.

Het is moeilijk aantoonbaar op welke specifieke bijsturingen het MVO Platform invloed heeft gehad. Hierin is zeker een bijdrage geleverd: De facilitatie van de IMVO-convenanten wordt meer en meer belegd bij de SER en voor de uitvoering van convenanten zijn enige institutionele en financiële waarborgen geregeld. Daarnaast werden ook afspraken gemaakt over financiering voor het maatschappelijk middenveld.

Wetgeving (1) Ruimte voor duurzaamheid

In 2015 zijn mededingingsbelemmeringen bij MVO-initiatieven (zoals convenanten) succesvol op de agenda gezet. Als gevolg daarvan werkte EZ een wetsvoorstel uit voor wetgeving voor 'Ruimte voor Duurzaamheidsinitiatieven'. Hierover heeft het MVO Platform in 2017 informeel dialoog gevoerd in samenwerking met andere organisaties. Ook zijn (op initiatief van het MVO Platform) door EZ tweemaal consultatie- en informatiebijeenkomsten georganiseerd voor het maatschappelijk middenveld. Tot slot vond een formele schriftelijke consultatie plaats waaraan zowel het MVO Platform, als veel leden op individuele basis deelnamen.

Het MVO Platform heeft hierin steeds de rol op zich genomen om te bewaken dat dit wetgevende initiatief gaat bijdragen aan het bevorderen van MVO in brede zin (inclusief sociale aspecten) en dat het zal bijdragen aan heldere minimumnormen (minimaal conform de internationale richtlijnen). Het totale wetgevende traject zal zeker nog heel 2018 in beslag nemen.

Wetgeving (2) Wet zorgplicht kinderarbeid

Na jaren voorbereiding wist PvdA Kamerlid Van Laar in februari 2017, net voor de verkiezingen, het Wetsvoorstel zorgplicht kinderarbeid goedgekeurd te krijgen door de Tweede Kamer.

Het MVO Platform had de afgelopen jaren beperkte betrokkenheid bij de totstandkoming van deze wet, maar organiseerde na het aannemen van deze wet diverse activiteiten, waaronder enkele leersessies voor haar leden. Ook maakte ze haar steun aan de wet kenbaar aan de Eerste Kamer in twee lobbybrieven en door middel van een bijdrage aan de 'deskundigenbijeenkomst' die de Eerste Kamer in september over deze wet organiseerde. Tot slot deelde het MVO Platform informatie over deze ontwikkelingen met het Europese maatschappelijke middenveld. Zij toonde grote interesse in deze wet, die enkele vernieuwende elementen heeft ten opzichte van andere wetgeving. De uiteindelijke behandeling door de Eerste Kamer heeft deels plaatsgevonden in december, maar de verdere behandeling en stemming is tot nader order uitgesteld. Dit zal het MVO Platform ook in 2018 blijven volgen.

MVO in handelsmissies en ambassades

In voorgaande jaren gingen de debatten over handelsmissies geregeld over MVO-aspecten van de missies. De informatievoorziening over missies (en over aandacht voor MVO tijdens missies) is mede door lobby van het MVO Platform in eerdere jaren, aanzienlijk verbeterd. Ook kon het MVO Platform blootleggen dat het met de MVO-voorwaarden voor deelnemende bedrijven niet zo nauw genomen wordt. Begin 2017 werd de minister daarop door de Kamer ter verantwoording geroepen. Zij kreeg zelfs het verzoek om te komen met een "reactie op de brief van het MVO Platform". Dit alles onder de vorige Tweede Kamer. Bij de nieuwe Kamer lijkt dit onderwerp vooralsnog minder aandacht te krijgen. Over de activiteiten en resultaten van deze module, is apart gerapporteerd.

MVO-voorwaarden bij steun aan bedrijven

Bij veel vormen van overheidssteun aan het bedrijfsleven, afkomstig uit BZ of OS gelden, wordt de voorwaarde gesteld dat bedrijven moeten voldoen aan de OESO-richtlijnen. Alle instrumenten kunnen hun beleid (de "IMVO-kaders") zelf invullen en de implementatie hiervan laat vaak nog te wensen over. Dit heeft het MVO Platform onder andere aangekaart op het gebied van handelsmissies. Maar er is nog onvoldoende zicht op de voorwaarden die worden gesteld aan de vormen van overheidssteun door andere ministeries en de mogelijke MVO-risico's die bij de gefinancierde projecten of bedrijven spelen. Met een beperkte additionele financiering van het Sigrid Rausing Fonds, kon het MVO Platform eind 2017 aandacht besteden aan de mate waarin EZ-financieringen MVO-voorwaarden stellen. Hierbij is specifiek gekeken naar het topsectorenbeleid, omdat de sectoren uit dit beleid deels overlappen met de risicosectoren, zoals geïdentificeerd door de KPMG-risicoanalyse. Het Ministerie van Economische Zaken bleek geen MVO-voorwaarden te hanteren en het ministerie leek de MVO-

normen onvoldoende en in ieder geval niet structureel te implementeren. De bevindingen leveren input voor verdere lobby in 2018.

ECCJ en buitenland

In 2017 kwamen er opvallend veel informatieverzoeken uit het buitenland. Dit betrof drie onderwerpen:

- de IMVO-convenanten,
- de Wet zorgplicht kinderarbeid,
- de Wet ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven.

De verzoeken kwamen met name van ngo's (collega netwerken, deelnemers aan ECCJ of internationale kantoren van MVO Platformleden). Daarnaast deed ook de Duitse overheid een beroep op het MVO Platform in het kader van verkennend onderzoek naar het convenantenbeleid. Aan dit verzoek werd gehoor gegeven; er volgden twee gesprekken met vertegenwoordigers van diverse Duitse ministeries.

De lobby m.b.t. mededinging en het Wetsvoorstel 'Ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven' leidde tot uitnodigingen voor deelname aan bijeenkomsten of interviews. Op de meeste verzoeken werd niet ingegaan omdat daar geen capaciteit voor was. Tot slot was er veel vraag naar informatie over de Wet zorgplicht kinderarbeid.

In totaal werden drie uitgebreide briefings verzorgd: over de convenanten, (alleen interne informatie voor het maatschappelijke middenveld), over de wet zorgplicht kinderarbeid en over het wetsvoorstel ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven. Daarnaast werd via het internationale netwerk ECCJ veel informatie gedeeld.

2.2. Ontwikkelingen MVO Platform

Coördinatiepunt

Het coördinatiepunt van het MVO Platform is ondergebracht bij SOMO. In 2017 vervulden Suzan van der Meij en Trude Vredeveld deze functie. Daarnaast is Manon Wolfkamp, als freelancer, in 2017 ingezet voor de ondersteuning IMVO-convenanten en ter ondersteuning van enkele lobbyactiviteiten. Het coördinatiepunt had in 2017 korte tijd ondersteuning van een stagiair, de jurist Dario Chiara, specifiek op het gebied van mededinging. Voor de interne en externe communicatie van het MVO Platform, werkt het MVO Platform samen met René Vlak en Noor Backers (SOMO).

Het coördinatiepunt van het MVO Platform probeert continue bij haar leden te peilen of de focus en de aanpak van het MVO Platform aansluit bij de behoeften en verwachtingen van haar leden, voornamelijk tijdens platformvergaderingen, (ad-hoc) lobby overleg of andere bijeenkomsten. Wanneer daar voldoende draagvlak/ consensus voor is wordt de focus en/of aanpak bijgestuurd.

Het MVO Platform heeft in 2017 de volgende activiteiten verricht:

- De interne nieuwsbrief is 22 maal uitgebracht
- Er zijn 5 platformvergaderingen georganiseerd, waarin besluitvorming en uitwisseling plaatsvond en inhoudelijke discussie is gevoerd.
- De stuurgroep van het MVO Platform is 2 maal fysiek bijeengekomen en heeft daartussen diverse malen via mail overlegd over strategische onderwerpen.
- Er werden diverse ad-hoc werkgroepen, leersessies en uitwisselingsbijeenkomsten georganiseerd, onder anderen met betrekking tot de Wet zorgplicht kinderarbeid, Wet ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven, verduurzaming supermarkten. Hierbij werden verschillende externe experts betrokken.
- Doordat het Ministerie van Buitenlandse Zaken ook in 2017 financiële middelen beschikbaar stelde, kon het MVO Platform haar ondersteunende en kwaliteitsverhogende rol rondom de IMVO-convenanten intensiveren, voor haar leden, maar ook voor andere maatschappelijke organisaties.
- Aan de hand hiervan zijn diverse samenwerkingskansen tussen leden gesignaleerd en benut.
- Ook hebben diverse samenwerkings- en/of afstemmingsbijeenkomsten plaatsgevonden met andere (gelieerde) netwerken en coalities en is dialoog geweest met bedrijfsnetwerken.
- Het MVO Platform heeft kennis opgebouwd en vergroot, o.a. op de ontwikkelingen MVO-voorwaarden, wetgeving, certificering en due diligence.

3. Financieel overzicht

Hieronder is de financiële rapportage over het jaar 2017 te vinden.

In onderstaand overzicht is te zien dat in 2017 in totaal € 31.489,- minder is besteed dan was begroot. In overleg met de leden van het MVO Platform is besloten om dit bedrag toe te voegen aan de reserve van het MVO Platform en deels te besteden aan activiteiten in 2018.

in euro's	Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	€	€	€
Personeelslasten			
<i>Personeelskosten</i>			
Senior Coordinator	98.693	73.808	24.885
Projectmedewerker	59.182	58.346	836
Communicatiemedewerker	15.740	15.325	415
Personeelskosten nieuwe website	2.470	2.900	430
Subtotaal personeelslasten	176.085	150.379	25.706
Projectlasten			
<i>Communicatie: website en publicaties</i>			
Website onderhoud en verbetering	1.500	426	1.074
Kieswijzer	-	1.450	1.450
Online community (abonnement)	3.500	2.885	615
Vernieuwde website	10.030	4.684	5.347
Publicatiekosten en vertalingen	750	-	750
<i>Overige projectkosten</i>			
Zaalhuur en catering	1.200	-	1.200
Reiskosten	1.100	352	748
<i>Onvoorzien</i>			
Onvoorzien	635	154	481
Subtotaal projectlasten	18.715	9.950	8.765
Totale lasten	194.800	160.329	34.471

Inhoudelijke en financiële rapportage 2017

Baten	Begroot €	Realisatie €	Saldo €
Ledenbijdragen			
Action Aid	4.000	4.000	-
Amnesty International	6.000	6.000	-
Both Ends	8.000	8.000	-
CNV	8.000	8.000	-
Cordaid	10.000	10.000	-
Fair Wear Foundation	5.000	5.000	-
Fairfood	1.500	1.500	-
FNV Mondiaal	18.000	18.000	-
Goede Waar & Co	300	300	-
Greenpeace	5.000	5.000	-
Hivos	10.000	10.000	-
ICCO	10.000	10.000	-
Kerk in Actie	2.000	2.000	-
Landelijke India Werkgroep	2.000	2.000	-
Max Havelaar	2.000	2.000	-
Milieudefensie	8.000	8.000	-
Oikos	500	500	-
Oxfam Novib	18.000	18.000	-
Pax	10.000	10.000	-
Schone Kleren Campagne	4.000	4.000	-
SOMO	16.000	16.000	-
Stop Kinderarbeid	2.000	2.000	-
Tax Justice NL	-	-	-
UNICEF Nederland	8.000	8.000	-
VBDO	1.500	1.500	-
World Animal Protection	3.000	3.000	-
Subtotaal ledenbijdragen	162.800	162.800	-
Overige bijdragen			
Nog te werven 2017	15.000	-	15.000
Extra bijdrage ActionAid MVO Kieswijzer 2017	-	1.000	- 1.000
CNV Handelsmissie Lobby 2017	-	10.820	- 10.820
SRT financiering MVO Voorwaarden	-	5.256	- 5.256
Subtotaal	15.000	17.076	- 2.076
Sigrid Rausing MVO Kieswijzer	12.000	11.942	58
Bijdrage uit reserves MVO Platform	5.000	-	5.000
Subtotaal overige bijdragen	32.000	29.018	2.982
Te besteden uit voorgaand jaar	-	49.340	- 49.340
Te besteden in volgend jaar	-	80.829	80.829
Totaal baten	194.800	160.329	34.471
Saldo (baten -/- lasten)	-	0	-0

Extra inkomsten (buiten kernbegroting)		€
IMVO-convenanten (Ministerie BuHa-OS)		€ 81,115.00
Mededinging (SOMO)		pm
Module 3: Deelname ECCJ (SOMO)		pm

Bijlage I Lijst deelnemende organisaties 2016

1. ActionAid
2. Amnesty International - sectie Nederland
3. Both ENDS
4. CNV Internationaal
5. Consumentenbond
6. Cordaid
7. Fairfood
8. Fair Wear Foundation
9. FNV Mondiaal
10. Foundation Max van der Stoel (FMS)
11. GoedeWaar.nl
12. Greenpeace Nederland
13. Hivos
14. ICCO
15. PAX
16. Kerk in Actie
17. Landelijke India Werkgroep (LIW)
18. Milieudefensie
19. Oikos
20. Oxfam Novib
21. Rank a Brand
22. Schone Kleren Campagne
23. SOMO
24. Stichting Max Havelaar
25. Stop Kinderarbeid
26. Tax Justice NL
27. VBDO
28. WO=MEN
29. World Animal Protection